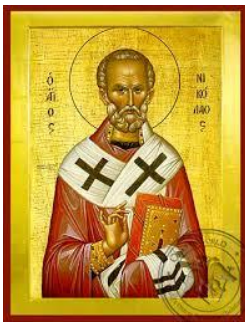

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο Άγιος Νικόλαος (15 Μαρτίου 270 – 6 Δεκεμβρίου 343) είναι Μικρασιάτης άγιος της Ανατολικής Ορθόδοξης και της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Ήταν επίσκοπος στα Μύρα της Λυκίας (Μικρά Ασία), γι' αυτό και αναφέρεται και ως Νικόλαος Μύρων, ενώ στη Δύση αναφέρεται και ως Νικόλαος του Μπάρι, καθώς στο Μπάρι βρίσκονται τα λείψανά του.

Η ζωή του

Ο Άγιος Νικόλαος γεννήθηκε το 270 στα Πάταρα της Λυκίας, στη Μικρά Ασία, από Έλληνες γονείς ευσεβείς και εύπορους και έτυχε επιμελημένης μόρφωσης. Σε νεαρή ηλικία έμεινε ορφανός και κληρονόμος μιας μεγάλης περιουσίας. Από πολύ νωρίς είχε αφιερωθεί στα Θεία, μετά την μετάβασή του στα Ιεροσόλυμα για να προσκυνήσει τον Τίμιο Σταυρό και τον Πανάγιο Τάφο. Όταν επέστρεψε στην πατρίδα του χειροτονήθηκε ιερέας. Στην αρχή αφιερώθηκε στον ασκητικό βίο και έγινε ηγούμενος της Μονής Σιών στα Μύρα της Λυκίας. Όταν απεβίωσε ο τότε Αρχιεπίσκοπος Μύρων της Λυκίας, οι επίσκοποι αναγόρευσαν Αρχιεπίσκοπο τον Νικόλαο.

Από τη θέση αυτή ανέπτυξε έντονη δράση και επεξέτεινε τους αγώνες του για την προστασία των φτωχών και των απόρων ιδρύοντας νοσοκομεία και διάφορα φιλανθρωπικά ιδρύματα. Προικισμένος με υψηλό χριστιανικό φρόνημα, θάρρος και ζωτικότητα εμπύχωνε τους διωκόμενους (από τους Ρωμαίους) Χριστιανούς, διωκόμενος και εξοριζόμενος και ο ίδιος για τη στάση του αυτή.

Κατά τους διωγμούς του Διοκλητιανού υπέστη βασανιστήρια. Όταν όμως ανήλθε στον αυτοκρατορικό θρόνο ο Μέγας Κωνσταντίνος ελευθερώθηκαν όλοι οι Χριστιανοί και έτσι ο Νικόλαος επανήλθε στον αρχιεπισκοπικό θρόνο. Σύμφωνα με την παράδοση, ήταν προικισμένος με το χάρισμα της θαυματουργίας και έσωσε πολλούς ανθρώπους, και όσο ήταν εν ζωή, αλλά και μετά τον θάνατό του.

Το 325 μ.Χ έλαβε μέρος στην Α΄ Οικουμενική Σύνοδο, που έγινε στη Νίκαια της Βιθυνίας, και καταπολέμησε τις διδασκαλίες του Αρείου. Λέγεται ότι κατά τη Σύνοδο χαστούκισε τον Άρειο και ο Μέγας Κωνσταντίνος τον φυλάκισε. Όταν επέστρεψε από τη Σύνοδο, συνέχισε το ποιμαντικό του έργο μέχρι τα βαθιά γεράματα.

Ο θάνατος του

Ο Άγιος Νικόλαος αποδήμησε ειρηνικά στις 6 Δεκεμβρίου του έτους 343. Μετά τον θάνατό του ονομάστηκε «Μυροβλύτης», καθώς σύμφωνα με την παράδοση της χριστιανικής θρησκείας, τα λείψανά του άρχισαν να αναβλύζουν Άγιο μύρο, όπως και άλλων αγίων. Τα λείψανά του διατηρήθηκαν στα Μύρα της Λυκίας έως και τον

ενδέκατο αιώνα, όπου το 1087 κάποιοι ναύτες αφαίρεσαν τα περισσότερα και τα μετέφεραν στην Ιταλία, στην πόλη Μπάρι, όπου τοποθετήθηκαν στην Βασιλική του Αγίου Νικολάου, που θεμελιώθηκε εκεί το 1087 ακριβώς για να στεγάσει τα λείψανα του Αγίου. Οι Βυζαντινοί κατηγορήσαν τους Λατίνους για «ιερή κλοπή» και τους προειδοποίησαν ότι θα βρεθούν αντιμέτωποι εκτός από τον νόμο και με την οργή του ίδιου του Αγίου. Οι Σελτζούκοι είχαν κατακτήσει την περιοχή όμως μετά τη Μάχη του Μαντζικέρτ (1071), και οι ναυτικοί ισχυρίστηκαν ότι πήραν τα οστά για να τα προστατεύσουν από τους Τούρκους, που είχαν στην κατοχή τους τα Μύρα. Λέγεται ότι κατά την τέλεση της θείας λειτουργίας άρχισε να αναβλύζει τόσο πολύ μύρο από τα ιερά λείψανα, που οι πιστοί το μάζευαν σε δοχεία για θεραπεία από διάφορες αρρώστιες, ενώ αρκετοί λιποθυμούσαν από την ευωδία του μύρου αυτού.

Οι Βενετοί που συμμετείχαν στην Α΄ Σταυροφορία πέρασαν από τα Μύρα, αφαίρεσαν τα υπόλοιπα οστά και τα μετέφεραν στην επιστροφή τους στη Βενετία (6 Δεκεμβρίου 1100). Ο επίσκοπος Ενρίκο Κονταρίνι, αρχηγός των Σταυροφόρων Βενετών, διεκδικούσε τον Άγιο Νικόλαο σαν Άγιο προστάτη της Βενετίας και αντίπαλο του Ευαγγελιστή Μάρκου. Αυτό ήταν αδύνατο επειδή τα περισσότερα οστά βρίσκονταν στο Μπάρι. Τα οστά του Αγίου Νικολάου τοποθετήθηκαν στον ναό Σαν Νικολό ντι Λίντο, στο μακρόστενο νησάκι του Λίντο μήκους 15 χιλιομέτρων που χώριζε τη Λιμνοθάλασσα της Βενετίας από την Αδριατική Θάλασσα.

Η μνήμη του γιορτάζεται στις 6 Δεκεμβρίου, τόσο από την Ορθόδοξη, όσο και από τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.

Προστάτης ναυτικών - λαογραφία

Ο Άγιος Νικόλαος θεωρείται ο κατ' εξοχήν προστάτης άγιος των Ναυτικών, του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού και του Λιμενικού Σώματος, γιατί στον βίο του αναφέρονται θαύματα που έχουν σχέση με τη θάλασσα. Για τον λόγο αυτό, όλα τα πλοία του πολεμικού ναυτικού, καθώς και όλα τα εμπορικά, φέρουν την εικόνα του. Ο Άγιος Νικόλαος θεωρείται και προστάτης της ομώνυμης πόλης του Αγίου Νικολάου Κρήτης, όπου τιμάται με την ημέρα που εορτάζεται (6 Δεκεμβρίου) ως επίσημη αργία σε όλη την πόλη. Παρεκκλήσια πάνω σε πλοία είναι αφιερωμένα στον Άγιο Νικόλαο, όπως εκείνο στο ιστορικό Θ/Κ Γ. Αβέρωφ. Επίσης πολλά πλεούμενα παίρνουν το όνομά του και ως προστάτης των ναυτικών αναφέρεται και σε πολλά νησιώτικα τραγούδια. Επίσης Ναός του Αγίου Νικολάου υπάρχει και στο Ναύπλιο, χτισμένος δίπλα στο λιμάνι, σε ένα από τα πιο όμορφα σημεία της πόλης, καθώς είναι αφιερωμένος στους Ναυτικούς.

Η ημέρα τιμής του Αγίου Νικολάου είναι επίσημη αργία σε όλα τα ελληνικά πλοία, λιμένες, Υπηρεσίες λιμένων και ναυτιλιακές εταιρείες. Επίσημη επίσης αργία είναι για το Πολεμικό Ναυτικό, το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και το Λιμενικό Σώμα.

Άγιος Νικόλαος και Άγιος Βασίλης (Santa Claus)

Κατά την παράδοση, ο Νικόλαος υπήρξε προστάτης των φτωχών, ενώ έδινε και δώρα σε παιδιά και απόρους, συνήθως στα κρυφά, χωρίς να αποκαλύπτει την ταυτότητά του. Για αυτό στη Δύση η γιορτή του Αγίου Νικολάου, που λέγεται Santa Claus (σύντμηση του Santa Nicolaus), συνδέεται με τα Χριστούγεννα και με την ανταλλαγή δώρων που γίνεται τότε.

Στην Ελλάδα ταυτίζεται η μορφή του Άγιου Βασίλη (Santa Claus) που φοράει

κόκκινα ρούχα και έχει λευκή γενειάδα, με τον Μέγα Βασίλειο, κυρίως για λόγους εορτολογίας της Ορθόδοξης εκκλησίας, στην ουσία όμως ο συμβολισμός αναφέρεται στον Άγιο Νικόλαο και περιέχει στοιχεία από προχριστιανικές δοξασίες για τον "πατέρα του χιονιού" κτλ.

Πολλοί είναι οι θρύλοι, αφιερωμένοι στα θαύματα του Αγίου, με τα οποία σώζει τους ανθρώπους στις θάλασσες ή τους ωκεανούς.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ίδρυση

Ο δημοτικός αρχιτέκτονας C. Lorenzen σχεδίασε το ναό το 1839. Η αποπεράτωση του ναού ανατέθηκε στον Δήμο Πειραιά στα τέλη του 1841 από τον Διοικητή της Αττικής στον Δήμαρχο της πόλης. Το 1844 ο Δήμαρχος αποφαινεται ότι ο ναός ανήκει στο Δήμο και εκατό Υδραϊκές οικογένειες οφείλουν να καλύπτουν τα έξοδα αποπεράτωσης. Στις 23 Ιουλίου 1844 πραγματοποιούνται τα εγκαίνια του ναού. Επειδή όμως ήταν μικρός η ιδιωτική χρηματοδότηση αναλαμβάνει να ανοικοδομήσει νέο ναό. Το 1851 ο δημοτικός μηχανικός Ν. Πετιμεζάς ανασχεδιάζει την οικοδομή και στα 1852 ξεκινά η ανοικοδόμηση. Δεν έχουμε πληροφορίες σχετικά με το ποια μορφή είχε. Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της δαπάνης ανέγερσής της ήταν μια βασιλική με τρούλλο, περιφέρειας 19 μ. και ύψους 9 μ. πάνω από το κεντρικό τετράγωνο, με πρόναο στηριζόμενο σε έξι μαρμάρινες κολόνες και δύο κωδωνοστάσια. από πελεκητό μάρμαρο Υμηττού. Στις δύο πτέρυγες υπήρχε γυναικωνίτης με μαρμάρινη σκάλα. Ο εσωτερικός χώρος στηριζόταν με δέκα κολόνες ιωνικού ρυθμού και πλακόστρωση με δίχρωμο μάρμαρα Καρράρας. Στα τέλη του 1850 ο ναός συμπληρώνεται και επεκτείνεται. Τότε κατασκευάζονται τα κωδωνοστάσια και προστίθεται νέα είσοδος με κλιμακοστάσιο προς τη μεριά της θάλασσας.

Ο σημερινός ναός αρχιτεκτονικώς

Ο σημερινός ναός είναι έργο του Ιωάννη Λαζαρίμου θεμελιωμένος στα 1879 και ολοκληρωμένος στα 1902 με τη βοήθεια του δημοτικού αρχιτέκτονα Γεωργίου Ζίζηλα. Ο τύπος του είναι σταυροειδής εγγεγραμμένος τετρακίονιος με μορφή νεοκλασσικού ρυθμού. Τα τρία μνημειώδη πρότυπα στη δυτική τη βόρρεια και στη νότια όψη πλησιάζουν αρχαίο

κορινθιακό ναΐσκο. Η βασική κατασκευή ξεκίνησε στα 1881 και ολοκληρώθηκε στα 1890 ενώ την περίοδο 1894-1899 ανανεώνεται η πλακόστρωση των δαπέδων, τα μαρμάρια παράθυρα, τα κωδωνοστάσια το πρόπυλα και τα κλιμακοστάσια στη δυτική και νότια όψη. Στον περίβολο κτίζονται δύο δωμάτια και μία αποθήκη.

<https://el.wikipedia.org/wiki>